

IV АНАЛИЗА ЕФЕКТА

1. Који проблем се решава прописом?

Систем сертификације органских производа који је прописан по тренутно важећем Закону о органској пољопривреди утицао је неповољно на сам развој органске производње, из разлога што је компликован и нефункционалан.

Сертификат који произвођачи добију од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде а потврђује да је њихов производ произведен по методама органске производње није признат на страном тржишту, тако да наши произвођачи нису били у могућности да са тим сертификатом пласирају своје производе ван граница наше земље.

У таквом амбијенту на нашој територији појавиле су се самозване домаће сертификационе организације и стране организације које немају представништва у СЦГ и чији рад није легализован и контролисан.

Новим прописом омогућићемо да се рад сертификационих организација легализује јер ће по новом пропису оне обављати сертификацију органских производа, уколико испуњавају услове у погледу кадрова и опреме.

Легализацијом сертификационих кућа:

-бићемо у могућности да заштитимо порекло домаћег производа на страном тржишту и имиџ Србије као земље у којој је органска производња не само могућа, већ се сматра озбиљним елементом развоја пољопривреде и села;

-створићемо позитивну конкуренцију међу сертифициаторима и консеквентно смањење цена сертифициаторских услуга

-запошљавање домаћег кадра на пословима сертификације

-стварање демократског амбијента за развој сертифициаторског бизниса без фаворизовања и протезирања једне сертифициаторске куће, страних или домаћих сертифициатора због давања могућности произвођачима да продру на тржишта која препознају одређене сертифициаторе

-рад сертификационих кућа, односно сертификација органских производа биће контролисана од стране инспектора за органску производњу, што ће спречити да производи који нису произведени методама органске производње добију сертификат а тиме и обману наших потрошача

Новим прописом обухватићемо не само примарне пољопривредне производе већ и прехранбене и непрехрамбене производе у чији састав улазе сировине произведене методама органске производње.

Добијамо правни оквир за праћење органске производње, индентификацију стварних могућности и регистрацију обима производње, јер се она одвијала на сивом тржишту, у том смислу и оправдање мера за подстицај овој производњи, које без квантитативних показатеља нису биле могуће.

Спровођењем новог закона добићемо могућност да спречимо да се синоними органска, еко , еколошка или биолошка користе без ограничења и контроле на тржишту пољопривредних и прехранбених производа, јер трнутно важећи закон штити само ознаку YU- ХРАНА ПРОИЗВОД ИЗ ОРГАНСКЕ ПОЉОПРИВРЕДЕ а не забрањује изричито употребу речи органска и њених синонима. Тиме ћемо онемогућити обману потрошача и стављање у неравноправан положај произвођача чији производи поседују сертификат за органски производ.

2. Који циљеви треба да се постигну доношењем акта?

Овим законом уређује се производња органских производа, сертификација, ресертификација увежених органских производа, стручни надзор над применом закона, омогућава се добијање производа потврђеног квалитета и заштита потрошача, стварају се услови за пуни замах развоју органске производње са великим ефектом на социо-економски развој села посебно у областима од интереса за заштиту природе уз целокупан допринос смањењу загађења из пољопривреде, омогућава се ангажовање постојећих и отварање нових прерадних капацитета, развој домаћег тржишта и извоз органских производа конкурентних на страном тржишту, као и развој органске сертификације и саветодавства. Регулисање органске производње помоћи ће и развој туризма и угоститељства заснованих на органској производњи и употреби органских производа.

3. Да ли су разматране друге могућности за решање проблема?

Материја органске производње се не може устројити без постојања законског акта, који би дао основ за доношење низа техничких прописа којим се уређују правила у органској производњи, тако да не постоје друге могућности за решавање наведених проблема.

4. Зашто је доношење акта најбоље решење датог проблема?

Министарство је преузело обавезу да важећи Закон о органској пољопривреди усклади са прописима ЕУ, зато што је исти неприменљив и спречава развој органске производње за коју постоји велико интересовање. Сертификат министарства као сертификационог тела није препознатљив на страном тржишту, нити МПШВ има потребан број обучених саветодаваца и инспектора за органску производњу. Нови закон јасно дефинише права и обавезе свих учесника у производњи, промету и контроли органских производа и отвара могућност МПШВ да коначно регулише сертификацију на начин који ће уклонити и последњу препреку за коришћење компаративних предности које Србија има за органску производњу.

5. На кога ће и како утицати решења предложена у акту?

Закон ће имати позитиван утицај на произвођаче, потрошаче, прометнике, сертификационе организације и пољопривредну производњу уопште.

Произвођачи ће на једноставнији начин моћи да сертифицикују своје органске производе и добију сертификат од сертификационих организација препознатљивих на страном тржишту.

Потрошачи ће моћи да купе производ потврђеног квалитета, чија је производња од почетка па до краја контролисана. Спречиће се довођење потрошача у заблуду стављањем на производ ознаке која јасно указује на порекло, квалитет производа и методе производње.

Сертификационе организације добијају могућност да легализују свој рад што им предходни закон није омогућавао и могућност да развију свој посао без фаворизовања и протезирања једне сертифицирајуће куће.

Органска производња ће новим законом који предвиђа увођење квалитетних мера подршке моћи да се много брже развија и буде заступљена на већим површинама до сада.

Услуге сертификације ће појевтинити, чиме ће се уштедети и на подстицајним средствима и омогућити произвођачима мање платежне моћи и мањег обима производње да сертифицикују своју производњу као органску.

Применом метода органске производње утиче се на очување природног и агробiodиверзитета.

6. Који су трошкови које ће примена акта изазвати грађанима и привреди, посебно МСП?

Када је реч о трошковима које примена овог закона ствара за грађане, може се рећи да утицај на повећање цена не прелази 1% (pricing certification policy).

Наиме, органски производ или услуга имају већу цену од конвенционалних и већ су присутни на тржишту, али нису јасно дефинисани, што резултира неповерењем потрошача и јавности. Применом овог закона, путем сертифицивања јасно би се подвукла разлика између органског производа и конвенционалног, а разлика у цени би била изражена на транспарентан начин, што подразумева раширено и правно уређено стање, које до сада у овој области није постојало.

7. Да ли позитивни ефекти аката оправдавају трошкове његове примене?

Да, јер се инспекција органске производње врши на терет корисника, а на терет државе пада једино инспекција сертификационих кућа, коју покрива цена коју сертифицирајућа плаћа приликом подношења захтева за добијање овлашћења од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде за обављање послова сертификације органске производње.

8. Да ли акт стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Примена овог закона омогућује правно уређен наступ пољопривредних произвођача који се баве органском производњом. Ова област ће укључити велики број привредних друштава, нарочито предузетника који се баве прометом органских производа, као и других пратећих делатности везаних за органску производњу (транспорт, паковање, складиштење).

Сама делатност обављања сертификације органски производа од стране сертификационих организација (која су правна лица) представља настајање нових послова у привредном животу који до сада нису били познати у привредном животу Републике.

Ствара се амбијент позитивне конкуренције на тржишту међу сертификационим организацијама и могућност развоја сертификационог бизниса органских производа, као и раздвајање саветодавне од сертификационе функције.

9. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о акту?

У саму израду нацрта закона били су укључени произвођачи, трговци, потрошачи као и организације које су заинтересоване за обављање послова сертификације.

10. Које ће мере током примене акта бити преузете да би се остварили циљеви доношења акта?

Најзначајнија мера представља одредба члана 5. Закона којом се утврђују подстицајне мере за укључивање у органску производњу, путем којих би се субвенционисао пољопривредни произвођач за време прелазног периода односно периода конверзије уколико су на парцели коришћена средства синтетичко хемијског порекла.

Циљ ове мере је да се у што већој мери превазиђе период умањења производње и период док произвођач не добије сертификат за свој производ и буде у могућности да га прода по већој цени од производа из конвенционалне пољопривреде.

Осим наведеног, уследиће и снажна мотивациона кампања од стране овог министарства, невладиног сектора, привредних комора, локалне самоуправе за укључивање пољопривредних произвођача у органску производњу у што већој мери.

V ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За спровођење овог закона финансијска средства су обезбеђена у Буџету Републике Србије.

У буџету Републике за 2006. године као и за наредне године, на разделу Министарства пољопривреде шумарства и водопривреде, издвојиће се средства за реализацију подстицајних мера из члана 5. овог закона.

VI СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".